

[Hastrup.]

ejendomme opført på et senere tidspunkt, og lejerne dér ville vel næppe føle, at det var rimeligt og retfærdigt, såfremt man fraveg princippet om, at det er brugsværdien, som den nu fastlægges ved en vurdering, der må være det afgørende.

Mindretallet giver bl. a. den begrundelse for sit standpunkt, at en forhøjelse af brugsværdien i de gamle ejendomme vil medføre øgede udgifter for det offentlige i tilfælde af ekspropriation og nedrivning. Men grundloven forudsætter, at ekspropriation kun kan finde sted mod fuld erstatning, og det ville være at omgå denne bestemmelse, såfremt man kunstigt fastsatte brugsværdien væsentligt lavere, end den rent faktisk må siges at være. Jeg tror ikke, at en sådan omgåelse ville kunne holde for en domstolsprøvelse — den burde i hvert fald ikke kunne det. For mig at se ville det ganske klart være stridende mod grundlovens bestemmelser.

Må jeg til sidst sige, at det konservative folkeparti gerne havde medvirket til, at grundejerfonden fik mulighed for direkte udlån til saneringsformål eller til opførelse af erstatningsboliger for boliger i sanerede ejendomme. Vi ville for så vidt også gerne være gået videre og have tilladt grundejerfonden at anvende en større del af midlerne til genopretning eller modernisering af de ældre lejligheder. Herved ville grundejerfonden i vid udstrækning også være kommet lejerne til gode. Dette synspunkt har ikke fundet udtryk i ændringsforslagene, og vi respekterer naturligvis, at boligforligets aftaler — det gælder også spørgsmålet om ikrafttrædelsestidspunktet — kun kan ændres, såfremt samtlige forligspartier er enige derom.

Kai Moltke: Jeg kan ikke lade være med at begynde dér, hvor hr. Hastrup sluttede, nemlig ved hans betragtninger om, at jeg skulle påtænke samfundsskadelige ekspropriationer af de gamle ejendomme. Nu er det spørgsmål, som her er fremdraget, jo rejst på grundlag af grundejermateriale, og det er ganske klart, at det, det drejede sig om på mødet med grundejerne, var en ganske bestemt kategori af lejligheder. Det var nemlig dem, som i høj grad adskilte sig fra de andre i brugsværdi, idet de havde

toilet i gården. Når det er tilfældet, fortolker vi det i socialistisk folkeparti sådan — andre kan selvfølgelig fortolke det anderledes — at en sådan lejligheds brugsværdi må siges at ligge væsentligt lavere end den gennemsnitlige brugsværdi for boliger i byen. Skal vurderingsloven følges op, kan konsekvensen selvfølgelig kun være, at man må se, hvad vurderingsloven siger om sådanne lejligheder. Den siger, at for dem kan lejen stadfæstes som den nuværende, medmindre denne findes for høj.

Det er den konsekvens, udvalget har draget vedrørende vurderingen af den ældste del af boligmassen, og man henviser udtrykkeligt til omvurdering og indskærper ankenævnene at være opmærksom på denne del af boligmassen. Fordi jeg nu har fået indført forbedringer af denne art takket være de øvrige partiers sans for sund fornuft, kan jeg ikke se, hvorfor jeg her absolut skal anklages for at bevæge mig på grænsen af grundloven. Men jeg anerkender, at en af de forbedringer, der er sket, siden vi sidst behandlede sagen i salen, er, at et flertal har erkendt, at vurderingerne af den gamle boligmasse har formet sig sådan, at dette forhold må tages op forfra.

Mens jeg nu er i det hjørne, må jeg vel også sige tak for, at man på et andet punkt har fulgt socialistisk folkeparti, nemlig det, at man ikke, fordi man får hævet huslejen, samtidig må hæve indskud og depositum ved fremtidige lejeforhøjelser. Det er et par af de ændringer, som jeg ikke er bange for at stå fadder til, og som jeg glæder mig over at flertalspartierne her har indføjet.

Men når det er sagt, må jeg virkelig også have lov til at tage nogle forbehold over for de bemærkninger, hr. Axel Ivan Pedersen kom med. Hvis man følger hans tale nøjagtigt, skulle man tro, at det første lovforslag, der var til behandling, var forslag til lov om vurdering af socialistisk folkeparti, og at det næste vedrørte spørgsmålet om en permanent lejelov; sådan var jo opdelingen i hr. Axel Ivan Pedersens foredrag. Nu gransker man, hvordan socialistisk folkeparti udvikler sig. Det udvikler sig virkelig temmelig godt. Lad os nøjes med at sige det i denne omgang, for resten hører jo ind under boligfundsloven; det er et af de problemer, vi kan nå frem til ved en